

Tieliikenteen turvallisuustoiminnan edistämisen valtionavustus, hankeavustus 2019 - Hankekortti

Hankekortin tiedot julkaistaan valtionavustusten verkkosivuilla.

Koulumatkojen kulkutapaan vaikuttamalla turvallisuutta 2.0

Vastuutaho, yhteyshenkilö	Tampereen kaupunki Heljä Aarnikko, liikenneinsinööri 040-806 4917, helja.aarnikko@tampere.fi	
Osallistujat	Hanke toteutettiin Tampereen kaupungin liikennejärjestelmän suunnittelu -yksikön ja sivistyspalveluiden yhteistyönä. Konsulttina työssä toimi Sitowise Oy.	
Aikataulu	09/2019	09/2020
Hankkeen tavoite ja sisältö, kohderyhmä	<p>Työssä parannetaan koulujen ympäristöjen liikenneturvallisuutta vaikuttamalla koulumatkojen kulkutapoihin. Saattoliikenteen vähentyessä myös liikenneturvallisuus kohenee. Tavoitteena on jatkaa ja laajentaa 2018-2019 toteutetussa hankkeessa hyvin alkanutta työtä koulujen kestävän liikkumisen edistämässä.</p> <p>Työn kohderyhmänä ovat koululaiset, heidän perheensä sekä koulujen ympäristössä liikkuvat. Lisäksi aktivoidaan sidosryhmiä ja kaikkia kaupunkilaisia osallistumaan suojatiepäivystyksiin.</p> <p>KKouluille laaditaan kestävän liikkumisen infopaketit (14 koulutaloa), joiden mallia kehitetään aiempaa yksinkertaisemmaksi ja helpommaksi monistaa. Tarkoituksena on luoda malli, jota kaupunki pystyy helposti itse päivittämään.</p> <p>Työssä kehitetään toimintatapa, jolla koulut vuosittain osaisivat itse järjestää liikkumisteemaisia tapahtumia. Hankkeessa kartoitetaan yhteistyötahoja, joilta koulut voivat saada apua tapahtumien sisältöön. Esimerkiksi yhdistyksiltä, seuroilta ja lähialueen yrityksiltä. Koulujen rehtoreille ja vanhempainyhdistyksille järjestetään alueelliset liikkumisteemaiset infotilaisuudet.</p> <p>Talven aikana laaditaan kestävän liikkumisen infopaketteja ja kartoitetaan mahdollisia yhteistyötahoja. Koulujen tilaisuudet sijoittuvat alustavasti kevättalvelle 2020, jotta syksylle 2020 koulujen alkaessa heidän on helpompi järjestää esim. suojatiepäivystyksiä, käveleviä koulubusseja tms. tapahtumia.</p>	
Ennakoitu tulos	Työn tuloksena syntyy 14 koulutalolle kestävän liikkumisen infopaketit, Infopaketissa esitetään jalankulun ja pyöräilyn ajalliset saavutettavuusvyöhykkeet, suositellut koulureitit koulun lähiympäristöstä, koulujen omat kestäviin kulkutapoihin kannustavat tervehdykset, infoa aktiivisen koulumatkaliikkumisen hyödyistä ja saattopaikat, mikäli tarve ja tarkastelu tehdään käynnissä olevassa 30 km/h nopeusrajoitusalue työssä. Infopakettia kehitetään työssä aiempaa monistettavaan muotoon.	

	Hankkeessa syntyy toimintamalli suojatiepäivystysten toteuttamiseksi ja saadaan aktivoituja kouluja järjestämään liikkumisteemaisia tapahtumia.
Lisätietoja hankkeesta	Lisätietoa hankkeesta: https://www.tampere.fi/liikenne-ja-kadut/liikenne-ja-katusuunnittelu/liikenneturvallisuus/koulumatkojen-turvallisuus-ja-kuljutavat.html

Hankkeen päättyessä täydennetään:

Tulokset	<p>Työssä laadittiin tavoiteltuihin 14 koulutaloon kestävän liikkumisen infopakettit. Infopakettien sisältöä kevennettiin aiemmasta hankkeesta karttojen osalta, jotta niitä olisi helpompi päivittää jatkossa ja laatia useammallekin koulutalolle. Infopakettit saivat hyvän vastaanoton. Niitä on tarkoitus vähitellen laatia kaikille Tampereen kouluille sekä jakaa osana ekaluokkalaisten "Tervetuloa kouluun "-pakettia.</p> <p>Työssä selvitettiin mahdollisia tahoja suojatiepäivystysten toteuttajaksi, organisoitiin suojatiepäivystykset (tiedotus, varaus ja toteutus) 14 koulutaloon. Päivystykset järjestettiin lukuvuoden alussa 19.-25.9. Jatkossa suojatiepäivystyksiä on tarkoitus järjestää aina kouluvuoden alussa siten, että vanhempainyhdistykset ottavat suuremman vastuun organisoinnista.</p> <p>Lisätietoa tuloksista ja loppuraportti löytyvät täältä: https://www.tampere.fi/liikenne-ja-kadut/liikenne-ja-katusuunnittelu/liikenneturvallisuus/koulumatkojen-turvallisuus-ja-kuljutavat.html</p>
Miten tavoitteet toteutuivat?	<p>Hankkeen tavoitteet toteutuivat hyvin.</p> <p>Suojatiepäivystysten toteuttamista laajemmassa mittakaavassa saatiin kokeiltua ja sen pohjalta tunnistettua onnistumiset ja opit. Toimintamallia voidaan hyödyntää jatkossa. Päivystykset ja koulumatkojen turvallisuus saivat odotettua paremmin näkyvyyttä.</p> <p>Kestävän liikkumisen infopaketteja laadittiin tavoitellut 14kpl. Jatkossa paketit voidaan kevyemmin laatia kaikille muillekin Tampereen kouluille.</p>
Arvio hankkeen vaikutuksista	<p>Suojatiepäivystyksien kautta tavoitettiin arviolta noin 6 000 oppilasta, mikä on lähes kolmasosa Tampereen koulujen oppilasmäärästä (yhteensä noin 20 000 oppilasta). Median kiinnostus suojatiepäivystyksistä oli suurta. Mediajulkisuuden kautta tavoitettiin vielä oppilasmäärääkin laajempi yleisö sekä paikallisessa että valtakunnallisessa mediassa. Koulumatkojen liikenneturvallisuuden tärkeyttä saatiin tällä tavoin nostettua laajasti esille.</p> <p>Hankkeessa saatiin luotua toimiva toimintamalli Tampereelle jatkossa hyödynnettäväksi sekä myös muille kunnille avuksi. Torniossa innostuttiin järjestämään suojatiepäivystyksiä Tampereen esimerkistä innostuneena.</p>

	<p>Kestävän liikkumisen infopaketti jaettiin 14 koulutalolle. Luodun mallin pohjalta paketteja laajennetaan vähitellen kaikkiin Tampereen kouluihin. Infopakettien sisältö innostaa ja auttaa varsinkin ekaluokkalaisten vanhempia jalan ja pyörällä kuljettaviin koulumatkoihin.</p>
<p>Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?</p>	<p>Kestävän liikkumisen infopakettien opit Infopaketit saivat hyvän vastaanoton. Erityisesti pidetty oli kartalla esitetty kävelyn ja pyöräilyn ajallinen saavutettavuus koululta.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Laaditaan infopaketti myös lopuille Tampereen kouluille (Tampereella yhteensä noin 40 koulua, joista 17 infopaketti on laadittu) <p>Paperiset infopaketti toimitettiin suoraan kouluille ja rehtoreita muistutettiin niiden jakelusta sekä ennen kesälomia että niiden jälkeen. Kaikki koulut eivät olleet huomanneet muiden lukuvuoden aloituskiireiden vuoksi jakaa paketteja ajallaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Infopaketit koitetaan saada osaksi koulujen toimintakulttuuria liittämällä ne osaksi kaikille ekaluokkaisille lähtevää "Tervetuloa kouluun" -sähköistä tietopakettia. ➤ Infopaketit laitetaan ympärivuotisesti esille koulujen internetsivuilla <p>Kestävän liikkumisen infopaketti -nimeä ei koettu riittävän kuvaavana.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Muutetaan infopakettien nimi muotoon "Turvalliset koulumatkat" <p>Infopaketeissa tulee olemaan jatkossa pieniä päivityksiä esim. liittyen rehtorien tervehdyksiin ja karttoihin. Paketit tulee päivittää myös esiteiksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nimetään vastuuhenkilö Liikennejärjestelmän suunnittelu-yksiköstä <p>Suojatiepäivystysten opit: Päivystykset saivat pääosin vain positiivista palautetta ja näkyvyyttä. Kysyntää päivystyksille selvästi olisi laajemminkin.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jatkossa tavoitteena on järjestää päivystykset vähintään lukuvuoden alussa ja mahdollisesti pimeiden kielten saapussa. Laajennetaan päivystys kaikille mukaan haluaville kouluille. <p>Päivystäjiä ei saatu riittävästi mukaan kaikille viidelle aamulle. Tavoiteluista kohderyhmistä erityisesti vanhempien osallistuminen jäi odotettua vähäisemmäksi. Tähän vaikutti mm. Wilma-järjestelmän käyttöönotto juuri samaan aikaan, minkä vuoksi rehtoreilla ei ollut viestintäkanavaa perheiden tavoittamiseksi. Tarve päivystyksille olisi jo ensimmäisinä koulupäivinä.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jatkossa keskitytään kouluvuoden 2-3 ensimmäiseen päivään ja tavoitellaan niiden päivystysaikojen täyttymistä. <p>Ratkaistavana on, kenelle pääorganisointivastuu koko kaupungin laajuisista päivystyksistä sopisi.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pyritään osoittamaan koordinoituvastuu liikennejärjestelmän suunnittelu -yksikölle. Edistetään asiaa Liikkumisen ohjauksen yhteistyöryhmässä. ➤ Jatkossa tavoite on, että toiminta olisi vahvemmin vanhempainyhdistyksistä lähtöisin. Heillä on paras näkemys paikallisista erityispiirteistä kuten ongelmallisista suoja- teistä sekä sopivista kellonajoista. ➤ Tampereen kaupunki tarjoaa varausjärjestelmän, valmiit tiedotteet ja ohjeet suojatiepäivystysten toteuttamiseen.

- **Tampereen vanhemmat ry voi jatkossa toimia viestintäkanavana vanhempainyhdistysten suuntaan, mutta vielä kaikkien koulujen vanhempainyhdistykset eivät ole siellä mukana.**

Kaupungilta ei löytynyt käytössä olevaa varausjärjestelmää, joten päivityksiä varten ostettiin uusi järjestelmäkäyttöön.

- **Jatkossa selvitetään taipuisiko jokin kaupungin järjestelmistä varausten tekemiseen. Mikäli ei, täytyy ratkaista mistä kuluista järjestelmän käyttömaksu (1500 €/vuosi) maksetaan.**
- **Kaikki päivystäjiksi ilmoittautuneet eivät omistaneet tai pystyneet lainaamaan heijastinliivejä.**
- **Edistetään heijastinliivien hankintaan jokaiselle koululle, josta niitä päivystäjät voivat lainata.**